

Kolik peněz potřebuje rentiér?

Pro čerpání renty ve výši 10 000 Kč měsíčně potřebujeme majetek přibližně 2 mil. Kč. Tak nějak zní základní pravidlo. Kde se ale vzalo? Kdy platí a kdy už neplatí?

Ve finanční praxi se setkáváme s pravidlem, že pro rentu 5000 Kč měsíčně potřebujeme majetek přibližně 1 milion korun.

Když se pídíme po tom, kde se toto číslo vzalo, tak se můžeme setkat s následujícím vysvětlením: Renta se

měsíčně po dobu 30 let. Potřebuje, aby tato částka neztrácela svou kupní sílu. Bude tedy chtít, aby se mu vyplácela renta v reálné hodnotě (nikoli nominální). Dále bude chtít, aby na výběr renty bylo co největší spořehnutí. Chce maximální možnou jistotu.

Pro rentu 10 000 Kč měsíčně po dobu 30 let potřebujeme majetek 2,29 mil. Kč. Je vidět, že nejsme daleko od původního pravidla.

v průměru čerpá 30 let. Během této doby se dá dosáhnout průměrného zhodnocení 4 % ročně nad inflaci. Pak už to je pouze o finanční matematice, abychom spočítali, že z 1 milionu korun při výnosu 4 % a při době placení se bude vybírat 4 774 Kč měsíčně 30 let.

Kde se ale podobná tvrzení vzala? Jak víme, že portfolio vydělá 4 % nad inflaci? Vždyť ani nevíme, jak bude portfolio vypadat. Kolik v něm bude akcií, dluhopisů...

Proto se pojďme podívat, jak by portfolio pro rentiéry mohlo vypadat. Z čeho se skládá, jaké se dají čekat výnosy a konečně, kolik peněz bude-me potřebovat.

CO POTŘEBUJE RENTIÉR

Rentiér potřebuje každý rok vybrat stejnou částku. Dejme tomu 10 000 Kč

Jak takovéto portfolio sestavíme? Udělejme si jednotlivá portfolia pro jednotlivé roky. Rozdělme si peníze na 30 hromádek. První spotřebujeme

Ve finanční praxi se setkáváme s pravidlem, že pro rentu 5000 Kč měsíčně potřebujeme majetek přibližně 1 milion korun.

hned první rok, další si necháme na další rok, až třicátou si necháme na poslední rok.

První rok budeme potřebovat 120 000 Kč z první hromádky. Tyto prostředky budeme muset mít uložené na běžném účtu (pro první měsíc) nebo na spořicímu účtu, pro měsíce další. Pro další rok to bude vypadat velice podobně. Ale třeba už pro pátý rok bude situace

jiná. Pokud potřebujeme prostředky až za 5 let, můžeme investovat malou část prostředků do akciových investic. Investice na 5 let v průměru překonává inflaci. Můžeme tedy počítat s reálným zhodnocením peněz. To znamená, že nebudeme potřebovat investovat celých 120 000 Kč, ale že nám stačí investovat méně. Cca 110 000 Kč. O zbytek se postarají výnosy.

KOLIK BUDE POTŘEBA PENĚZ

Situace je přehledně znázorněná v grafu 1. Zde je vidět, že pro rentu v pozdních letech potřebujeme stále nižší a nižší částku. Dále je vidět, že podíl akciové složky roste na úkor defenzivnějších složek.

Poměr akcií a dluhopisů v každém roce by měl být takový, abychom splnili podmínku rentiérů: „Mít co největší jistotu, že v daném roce budeme mít dost peněz“. Na riziko se nedíváme klasicky volatilitou, ale riziko zde má pro nás jinou podobu. Chceme co největší jistotu, že peníze reálně zhodnotíme.

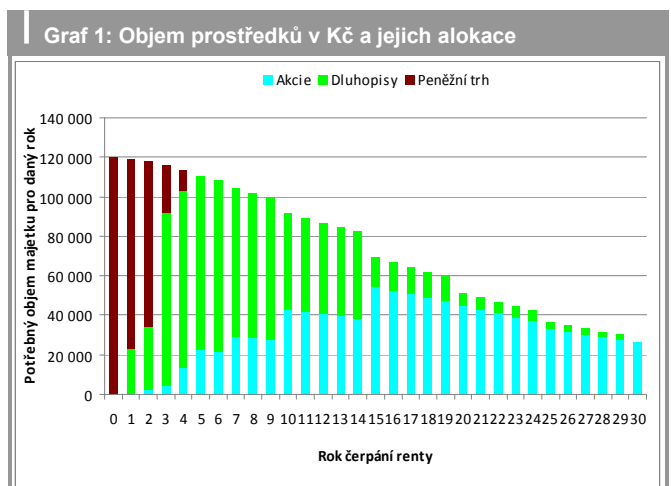
Pro rentu 10 000 Kč měsíčně po dobu 30 let potřebujeme v průměru majetek

2,29 mil. Kč. Je vidět, že nejsme daleko od původního pravidla (viz tabulka 1).

NEKONEČNÁ RENTA

Kdybychom chtěli majetek na dobu delší, museli bychom ho mít o něco

Doba čerpání renty	Objem	Akcie	Peněžní trh	Dluhopisy
30 let	2 293 128	43%	15%	42%
40 let	2 495 692	48%	13%	39%
50 let	2 618 053	50%	13%	37%
Nekonečně	2 804 166	54%	12%	35%

více. Do grafu bychom přidali pár dalších akciových sloupečků. Výsledky jsou shrnuty v tabulce.

Z tabulky například plyne, že pro nekonečnou rentu 10 000 Kč měsíčně je potřeba majetek 2,8 mil. Kč. Ročně z portfolia vybíráme 120 000 Kč, což je 4,3 %. Tato částka přibližně odpovídá známému rentierskému pravidlu 4 procent.

Další zajímavou věcí, která z tabulky plyne, je objem akcií v portfoliu pro nekonečnou rentu. V portfoliu je přes 50 % akcií. Je to proto, že tento poměr je nejbezpečnější z hlediska vyplácení renty v reálné hodnotě. Větší zastoupení dluhopisů je nebezpečné. Podstupujeme zde riziko inflace.

K velmi podobným závěrům dochází správci portfolia Nobelovy nadace. Portfolio nadace má investováno 47 % v akciích (viz jejich výroční zpráva za rok 2011).

BUDOU PROSTŘEDKY VŽDY STAČIT?

Při výpočtech jsme počítali s průměrným zhodnocením, jaké se dá očekávat od jednotlivých portfolií na 1 rok,

Chceme-li mít vyšší jistotu, že budeme mít v budoucnu dost majetku, pak potřebujeme mít 3,07 mil. Kč. Tento postup uplatňujeme například tam, kde rentu již čerpáme.

2 roky atd. Průměrná zhodnocení nám dají průměrné hodnoty. To znamená, že v průměrném případě nám na rentu 10 000 Kč na 30 let bude stačit majetek 2,29 mil. Kč. Určitě budou ale období, kdy se nám nedařilo průměrně, ale podprůměrně. Řekli jsme si, že

rentiéři chtějí mít co možná největší jistotu. Nemohou se tedy spoléhat na nějaký průměr a doufat, že příštích 30 let bude alespoň průměrných. Proto potřebují mít vyšší majetek.

Jak velký potřebují mít majetek, zjistíme tím, že provedeme historické simulace. Podíváme se, jak bychom dopadli v různých obdobích v minu-

Začneme s majetkem 2,29 mil. Kč a každý měsíc vybereme 10 000 Kč. Podíváme se, kolik majetku by nám na konci zbylo. Někdy by nám zbylo přes 2 mil. Kč, jindy by se majetek nedostával.

losti (pro simulace použijeme data z USA za posledních 100 let.) Začneme s majetkem 2,29 mil. a každý měsíc vybereme 10 000. Podíváme se, kolik majetku by nám na konci zbylo. Někdy by nám zbylo dokonce přes 2 mil., jindy by se majetek nedostával.

V následujícím grafu 2 je rozložení majetku na konci podle percentilů. Spodní křivka (pro majetek 2,29 mil.) protíná nulu v 50% percentilu. Je tedy vidět, že máme šanci asi tak 50 % na 50 %, že nám majetek stačí nebo že nám

majetek dojde. Je asi 20% pravděpodobnost, že nám zbude přes 1 mil. Kč (viz pravá část grafu).

Pokud nebudeme startovat s majetkem 2,29 mil. Kč, ale 3,07 mil. Kč, máme skoro jistotu, že nám majetek stačí. Skoro vždy jsme skončili po 30 letech s kladným zůstatkem. Jen

v 10 % případech nám majetek nestačil. Slovo nestačil je matematické. V praxi to znamenalo, že chyběla renta pro posledních pár měsíců.

Máme asi 50% šanci, že po 30 letech budeme mít alespoň 1 mil. (viz 50% percentil). Dále máme asi 10% šanci, že bu-

deme mít po 30 letech více majetku, než jsme měli na začátku.

Když chceme počítat s rentou, která nám skoro jistě bude stačit, pak potřebujeme pro rentu 10 000 Kč měsíčně majetek 3 mil. Kč.

Tímto jsme opět došli k pravidlu čtyř procent. Toto pravidlo říká, že roční výše renty je 4 % z hodnoty

portfolia. Renta nám stačí na třicet let a přežije skoro vše, co zatím trhy předvedly.

CO SITUACE NA JINÝCH TRZÍCH?

Vycházeli jsme z toho, co předvedly trhy za posledních skoro 100 let v USA. Jak bychom ale dopadli, kdybychom se pohybovali na jiném trhu? Nabízí se otázka, jak by dopadli rentiéři například v Japonsku.

I tuto otázku jsme si položili a došli jsme k tomu, že i v případě japonského scénáře by portfolio zvládlo vyplácet požadovanou rentu. Pomohlo by nám totiž k tomu oslabování jenu vůči dolaru. Stačilo by tedy jediné: nemít celou akciovou složku na domácím akciovém trhu, ale mít ji investovanou globálně. Další faktor, který by investorům pomáhal, byla velice nízká inflace. Detailní rozbor by byl na samostatný článek.

VYUŽITÍ V PORADENSKÉ PRAXI

Ve finančních plánech pro budoucí rentiéry počítáme s vyšší majetku 2,29 mil. Kč. Tento majetek zajistí rentu při „průměrném“ vývoji na trzích. Je to podobné, jako když počítáme s průměrným výnosem akciových trhů, průměrnou inflací...

Chceme-li mít vyšší jistotu, že budeme mít dost majetku, pak potřebujeme mít 3,07 mil. Kč. Tento postup uplatňujeme například tam, kde rentu již čerpáme. ■

Petr Syrový

Autor je analytikem společnosti KFP (www.kfp.cz)

